

Ya libru nga nesúrát tu

Ezra

Nebílin ne Ari Cyrus nga magulli yin datu Judyu wa bálud ka Babilonia

1 Ay kitu munna nga dagun kitu nagturáy tu Cyrus nga ári ka Persia, ay tinungpál ne APU tu nepekagi na kitun kitu profeta Jeremias. Nepalammát na kitu Ari Cyrus nga pewaragáwag na ya isa nga bílin na kitu ngámin na pangiturayán na. Nepesúrát na pe idi nga bílin na.

²“Tu idi tu bílin tu Ari Cyrus ka Persia: Nge APU nga Dios ka lángit ya nagpeturáy kiyà kadaya ngámin na pangiturayán kídi kalawagán. Ay iyà ya pagpàwaan na ka Templo na ka Jerusalem ka Juda. ³Dakayu ngámin na tolay na, ay magulli kayu win ka Jerusalem ka Juda, ta ipasíkad nu kammin ya Templo ne APU nga Dios na Israel, nga mag-agyán ka Jerusalem. Ay bul-bulunan nakayu din ne Dios. ⁴Ay daya tolay kiya giyán daya nabansi pikam ma iIsrael, ay sengán da daya iIsrael ki agtálaw da ngin. Iddán dada ka silber, balitù, se daya masap-sápul da, se daya animál, se daya piyán da nga idde pára kiya Templo ne Dios ka Jerusalem.”

⁵Nagsagána nga magulli yin ka Jerusalem datu à-apu datu pam-pamilya datu iJuda se iBenjamin, se datu pappádi se datu Levita se datu ngámin na nagpàmudán ne Dios, ta mawe da ipasíkad kammin tu Templo ne APU ka Jerusalem. ⁶Ay datu ngámin na keliyán da, ay nangidde da ka bátug iseng da kaggída. Niddán dada kadatu aruminta nga nàwa ki silber, se balitù, se datu duddúma nga masápul da, se an-animál se datu napatag ga rigálu da; malaksid pikam kadatu piyán da kampela nga idde yin pára ki Templo.

⁷Nelawanán pe tu Ari Cyrus mismu kitu templo datu diy-diyos natu Nebucadnezar datu nippayán tu Nebucadnezar kitúni nga ar-aruminta nga inalàán na kitun kitu Templo ne APU ka Jerusalem. ⁸Nepiyár tu Ari Cyrus datun kitu Mitredat nga sareru, ay se la nga nebílang tu Mitredat datun kitu Shesbazzar nga ap-apu ka Juda. ⁹⁻¹⁰Ay tu dedi ya lista datun: 30 nga besin nga nàwa ka balitù, 1,000 nga besin na nàwa ka silber, 29

nga kutsilyu, 30 nga malúkung nga nàwa ka balitù, 410 nga nagbal-baláki nga malúkung nga nàwa ka silber, se 1000 pikam ma nagbal-baláki nga ar-aruminta. ¹¹ Tu dágup datu ngámíngámin na ar-aruminta nga nàwa ka balitù se silber nga inalà tu Shesbazzar kane magulli da ka Jerusalem se datu bálud ka Babilonia, ay 5,400.

Tu lista datu netálaw ka Babilonia nga nagulli

2 Tu idi datu iIsrael nga nelista, nga gayát ka probinsiya Juda, nga netálaw tu Ari Nebucadnezar nga bálud na kitun ka Babilonia. Aggída datu nagulli kadatu il-íli da kampela ngin nin ka Jerusalem se Juda. ² Nedauluwán tu Zerubbabel da, se tu Jeshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordecai, Bilshan, Mispár, Bigvai, Rehú se tu Baana.

Ay tu idi datu nelista nga pamilya da iIsrael, se ya bíláng datu káda pamilya:

^{3–20} Datu kakagaka

tu Paros, ay 2,172 da;

tu Shefatia, ay 372 da;

tu Ara, ay 775 da;

tu Pahat-Moab nga kakagaka de Jeshua se Joab, ay 2,812 da;

tu Elam, ay 1,254 da;

tu Zattu, ay 945 da;

tu Zaccái, ay 760 da;

tu Bani, ay 642 da;

tu Bebai, ay 623 da;

tu Azgad, ay 1,222

tu Adonikam, ay 666 da;

tu Bigvai, 2,056 da;

tu Adin, ay 454 da;

tu Ater (nga pangagánan da pe ka Hezekia), ay 98 da;

tu Bezai, ay 323 da;

tu Jora, ay 112 da;

tu Hashum, ay 223 da;

tu Gibbar, ay 95 da.

^{21–35} Ay nagguulli pe datu tolay nga datu apuapu da, ay nag-agyán kadedi nga il-íli:

ka íli Betlehem, ay 123 da;
 ka íli Netofa, ay 56 da;
 ka íli Anatot, ay 128 da;
 ka íli Azmavet, ay 42 da;
 ka íli Kiriath-jearim, Kefira se Beerot, ay 743 da;
 ka íli Rama se Geba, ay 621 da;
 ka íli Micmas, ay 122 da;
 ka íli Betel se Ai, ay 223 da;
 ka íli Nebo, ay 52 da;
 ka íli Magbis, ay 156 da;
 kitu isa pikam ma íli Elam, ay 1,254 da;
 ka íli Harim, ay 320 da;
 ka íli Lod, Hadid se Ono, ay 725 da;
 ka íli Jerico, ay 345 da
 ka íli Senaa, ay 3,630 da.

³⁶⁻³⁹ Ay tu idi tu nelista kadatu pappádi nga nagulli:

kadatu gakagaka tu Jedaya nga gakagaka tu Jeshua, ay 973 da;
 kadatu gakagaka tu Immer, ay 1,052 da;
 kadatu gakagaka tu Pashur, ay 1,247 da;
 kadatu gakagaka tu Harim, ay 1,017 da.

⁴⁰ Tu idi ya listáan datu Levita:

datu gakagaka tu Jeshua se Kadmiel, se datu gakagaka tu Hodavia,
 ay 74 da ngámin. ⁴¹ Datu maragkansiyon kitu Templo nga nagulli, ay
 datu gakagaka tu Asaf; 128 da ngámin. ⁴² Ay datu guwardiya kadatu
 gagyangán tu Templo nga nagulli, ay datu gakagaka de Shallum, Ater,
 Talmon, Akkub, Hatita se Shobai; 139 da ngámin.

⁴³⁻⁵⁴ Ay datu nagulli nga magsir-sirbi kitu Templo, ay datu gakagaka
 de Ziha, Hasufa, Tabbaoth,
 Keros, Siaha, Padon,
 Lebana, Hagaba, Akkub,
 Hagab, Shamlai, Hanan,
 Giddel, Gahar, Reaya,
 Rezin, Nekoda, Gazzam,
 Uzza, Pasea, Besai,
 Asna, Meunim, Nefisim,
 Bakbuk, Hakufa, Harhur,

Bazlut, Mehida, Harsha,
Barkos, Sisera, Tema,
Nezia se tu Hatifa.

⁵⁵⁻⁵⁷ Ay tu dedi ya ngag-ngágan datu nagulli nga pamilya datu asassu tu Solomon:

datu pamilya tu Sotai, Hassoferet, Peruda,
Jaala, Darkon, Giddel,
Shefatia, Hattil, Pokeret-hazzebaim se Ami.

⁵⁸ Ay ya dágup datu gakagaka datu magub-ubra kitu Templo se datu gakagaka datu asassu tu Solomon, ay 392 da ngámin.

⁵⁹⁻⁶⁰ Ay atán da pe 652 nga tolay ya nagulli nga naggayát kadatu íli Tel-mela, Tel-harsha, Kerub, Addan se Immer. Ngamay áwan pakammuwán na atán dága da nga ísrael. Gakagaka da de Delaya, Tobia, se Nekoda.

⁶¹ Ay tu dedi datu nagguulli nga gakagaka datu pappádi nga akkan da mekagi nu iinda da nga pappádi datu apuapu da; ittu datu gakagaka natu Habaya, Hakkoz se Barzillai. (Inatawán tu Barzillai tu pútut tu Barzillai nga iGilead. Ay inalà na pe yin tu ngágan natu katugángan na.) ⁶² Ay gapu ta áwan da mepassingan na mangipakammu ki naggayatán da, ay akkan da nebíláng da kadatu kurug pappádi. ⁶³ Kinagi natu gubernador kaggída nga mepárit kaggída tu mepangán kadatu makkán na nedátun ke Dios, panda ki kaatán na pádi nga mangammu ke APU ki kurug sáad da, ki anngusár na ki Urim se Tummim.

⁶⁴⁻⁶⁷ Ay ya dágup datu ngámingámin na nagulli ka Juda, ay 42,360, malaksid pikam datu bobonan da nga lalláki se babbay,

nga 7,337 tu bíláng da;
datu maragkansiyon nga lalláki se babbay, nga 200 tu bíláng da.
Atán kabalyu da nga 736,
245 datu molo da,
se 435 datu kámel da,
se 6,720 datu asnu da.

⁶⁸ Ay kane dumatang da kitu Templo ne APU ka Jerusalem, ay nangidde datu duddúma kadatu ap-apu datu pam-pamilya da ka ságut da nga pára kitu kepasíkád manin natu Templo kitu gángay nga nepasikádan na. ⁶⁹ Nidde da tu mabaal da kampela ngin na idde. Ya dágup ngámin tu

---

2:63 Ya Urim se Tummim, ay duwa nga batu kanu nga atán kitu annáp gútù da pappádi nga pakammuwán da ki uray ne APU.

nidde da, ay 514 kílú nga balitù, 2,850 kílú nga silber, se 100 nga bádu da pappádi.

⁷⁰ Ay nagyán datu pappádi, se datu Levita, se datu duddúma nga tolay nga nagulli kadatu il-íli nga adanni ka Jerusalem. Ummán pe datu maragkansiyon, se datu magguwardiya kitu Templo, se datu magsir-sirbi kitu Templo se datu duddúma nga tolay. Datu duddúma ngin, ay nagyán da kadatu il-íli da kampela ngin nin.

Tu nangwa da manin kitu anidúgán da ka dátun

3 Ay kitu mekapittu nga búlán, se atán nin na mag-agyán datu iIsrael kadatu il-íli da, ay nagguurnung da ngámin ka Jerusalem. ² Ay se yala tu Jeshua nga pútut tu Jozadak se datu kabbulun na nga pappádi, se tu Zerubbabel nga pútut tu Shealtiel se datu induan na, ay ginayatán da ngin na kuwaan tu anidúgán ka dátun ke Dios nga Dios datu iIsrael, ta senu atán pangidatúnán da kadatu masidug ga dátun da, nga ummán kitu nán na kitu lintag tu Moses nga bobonan ne Dios. ³ Ay gapu ta magansing da kadatu tolay ya napadán kitúni, ay nepasíkad da la ngin tu anidúgán kitu gángay nipayán na kitun. Ay kane mabalin, ay nagdátun da pe yin kitúni kadatu dátun na masidug ki káda pagmakát se gabi pára ke APU. ⁴ Ay sinilibráran da pe tu Piyasta nga Angwa da ka Báwi nga ummán kitu nebílin kitu nesúrát ta lin-lintag tu Moses. Ay se da nga nagdátun kadatu dátun na masidug sigun kitu nakagi nga masápul idátun da ki káda algaw. ⁵ Nanggayát kitun, ay nagidátun da pe yin kadatu gángay inalhaw nga dátun da nga masidug, se datu dátun da kitu Piyasta na Ilalsiyád na Búlán, se datu dátun da kadatu napatag piyasta nga pagdáyaw ke APU. Ay se nagdátun da pe yin kadatu dátun na piyán da kampela nga idde yin ke APU. ⁶ Ay nanggayát kitu munna nga algaw kitu mekapittu wa búlán, ay nanggayát datu tolay nga magdátun ke APU kadatu masidug ga dátun da, oray nu akkan da pikam nanggayát ta mangipasíkad kitu Templo ne APU. ⁷ Ay tútu nagidde datu tolay ka pirà a panangdán da kadatu magkallut ka batu se kadatu maragbalay. Ay nagidde da pe ka makkán, mainum se denu olíbo nga panangdán da kadatu iSidon se iTiro nga mangialuluy kadatu káyu wa sedoro nga manggayát ka Lebanon panda ka Joppa. Nepalúbus tu Cyrus nga ári ka Persia idi nga kuwaan da.

Tu nangippáy da kitu pundasiyon natu Templo

⁸ Ay kitu mekàduwa nga búlán kitu mekàduwa nga dagun nanggayát kitu nedaddatang da ka Jerusalem, ay ginayatán tu Zerubbabel nga pútut tu Shealtiel se tu Jeshua nga pútut tu Jozadak, se datu ngámin nga keliyán da, nga ipasíkáda tu Templo ne Dios. Atán pe datu pappádi se datu Levita. Ay datu ngámin na Levita nga magdagun ka duwa púlu onu nasurù datu pakammuwan da nga maningan kitu ubra kitu Templo ne APU. ⁹ Ay tu Jeshua se datu pútut na, se datu induan na, se tu Kadmiel se datu pútut na, se tu Binnui se datu gakagaka tu Juda datu nangiapu kadatu magubra kitu Templo ne Dios. Ay sinummeng pe datu pamilya tu Henadad nga isa nga Levita pe.

¹⁰ Ay kane gayatán da nga ippáy tu pundasiyon tu Templo ne APU, ay nagsíkáda datu pappádi nga nakabádu kitu ibbabádu da kitu natudinán nga pagyanán da, nga sikkiikkam da ka tarumpeta. Ay datu Levita nga induan tu Asaf, ay sikkiikkam da pe kadatu gansa da. Dinay-dáyaw da nge APU, ta ittu tu nán natu bílin tu Ari David kitun. ¹¹ Ay nagtitanabbág da nga nagkan-kansiyon ka pagdáyaw se aggiyáman da ke APU, nga nán da,

“Namáru nge APU

ta áwan panda naya amminya na kadaya iIsrael.”

Ay nesáraw tutu wala datu ngámin tolay tu nagdáyaw da ke APU, ta nippáy yin tu pundasiyon natu Templo.

¹² Ngamay adu kadatu lálákay ya pappádi se Levita, se datu à-apu datu pam-pamilya da nga iIsrael, se datu lálákay nga nakasingan kitu nunna nga Templo, datu nagugolán kane masingan da tu pundasiyon natu baru wa Templo. Ngamay datu duddúma, ay nakasáraw da kitu anggam da. ¹³ Ay díkod akkan melasínán datu tolay datu makas-asáraw ki anggam da se datu magugolán, ta napágat da tutu wala. Magina ta oray ki adayyu.

Datu mangalúsaw kitu kepasíkáda natu Templo

4 Ay kane madámag datu kalínga datu iJuda se iBenjamin nga ipasíkáda manin datu nagulli nga iIsrael nga netálaw nga bálud tu Templo ne APU nga Dios na Israel, ² ay nawe da ka giyán tu Zerubbabel se datu à-apu datu pam-pamilya se da nán kaggída, “Sengán mikayu nga mangipasíkáda

ki Templo, ta magday-dáyaw kami mà pe ke Dios nga day-dayáwan nu. Ay magdátun kami pe kaggína nanggayát kitu nangilbet na kadakami kanedi tu Esar-haddon nga ári ka Asiria.”³ Ngamay nán de Zerubbabel, se tu Jeshua se datu à-apu datu pamilya da kaggída, “Akkan nakayu mà neráman tu Cyrus nga ári ka Persia kitu bílin na kadakami nga ipasíkad mi ya Templo ne APU nga Dios na Israel. Dakami kampela ngin nin tu nán na nga mangipasíkad kiya Templo naya Dios mi.”

⁴Ay se yala nga rinam-ramanán datu napadán nga tolay kitúni nga puy-púyawan datu iJuda se da pappanansingan da, ta senu akkan da itúluy tu mangipasíkad kitu Templo. ⁵Ay se da pinasúsúán pikam datu upisiyál na gubirnu ka Persia, ta senu akkan itúluy datu iJuda tu palánu da. Ay ummán kiyán tu kuk-kuwaan da ki báyat natu nagturáy tu Ari Cyrus panda kitu nagturáy tu Ari Darius ka Persia.

Tu angalùsaw da kitu ammolit da kitu íli Jerusalem

⁶Ay kane manggayát magturáy tu Ari Ahasuerus, ay nagsúrát datu kalínga datu iJuda se iJerusalem ke Ari Ahasuerus panggap kitu ipabásul da kaggída.

⁷Ay oray kitu báyat natu nagturáy tu Artaserses nga ári ka Persia, ay nagsúrát pe kaggína tu Bishlam, se tu Mitredat, se tu Tabeel se datu kabbulun da panggap kitu ipabásul da kadatu iJuda se iJerusalem. Nesúrát ki aggúni nga Arameo, may nebása da kitu ári ki aggúni da nga iPersia. ⁸Nagsúrát pe tu gubernador Rehum se tu Shimsai nga sekretáriu ka probinsiya kitu Ari Artaserses panggap kitu ríri da kadatu iJerusalem. Ay ummán kídi tu atán kitu súrát da: ⁹“Iyà nge Rehum nga makin-súrát kídi. Kabulun ku de Shimsai nga sekretáriu, se daya kabbulun da, se daya guwes da, se daya duddúma nga upisiyál se daya iErec, iBabilonia, se daya iElam nga mag-agyán ka Susa, ¹⁰se datu duddúma nga tolay nga pinatálaw tu nadáyaw nga Osnappar nga mag-agyán kídi yin kadaya il-íli ka Samaria, se kadatu il-íli kitu probinsiya kitu pane sirbútán na wángag Eufrates. ¹¹Ay ummán kídi tu nán da kitu súrát:

“Nadáyaw nga Ari Artaserses: Makikumusta kikaw daya bobonam ki probinsiya nga atán ki pane sirbútán na wángag Eufrates. ¹²Ay piyán mi nga ipakammu kikaw, nadáyaw nga ári, nga mag-agyán nin ka Jerusalem

---

4:6 Isa nga ngágan tu Ari Xerxes.

datu Judyu nga naggayát kadaya nagbal-baláki nga sákup mu, nga pinapan mu kanedi. Ay kuwaan da manin ya nadakè se ribilde nga íli. Nippáy da ngin ya pundasiyon naya darupírip pa abut naya íli, ay tagay da mabalin nin ya darupírip. ¹³ Ammuwán mu din ápu ári, nga nu mepasíkad manin yán na íli se mabalin da daya darupírip pa abut na, ay akkan nin magbáyad daya tolay kadaya buis da. Ay díkod màsayán ya buis nga masingir na pangiturayám. ¹⁴ Ay lugud, gapu ta namáru kami nga pasúrut mu, ay lùsawan mi nu akkan ka mapatag nga ári. Ay túya ipakammu mi idi kikaw, ápu ári, ¹⁵ ta senu kapiyánan mu sinnan daya kasurátan na nearimán datu apuapu nu. Ay mammuwám nga ribilde daya tolay kídi nga íli. Aggída tu gapu datu riribù datu ári se datu gobernador da kitun. Mammuwán mu pe nga gapu ki nagribilde daya tolay kitun, ay nadadál ya íli. ¹⁶ Ikagi mi kikaw, ápu ári, nga nu mepasíkad kammin idi nga íli se makappiya ya darupírip na, ay akkam meturayán nin ya probinsiya kiya pane sirbútán kiya wángag Eufrates.”

Tu sungbát tu ári

¹⁷ Ittu idi ya sungbát tu ári nga nepetulud na: “Kadakayu gobernador Rehum se sikritári Shimsai, se daya ngámin kabbulun nu kiyán Samaria, se daya ngámin na atán kiya probinsiya kiya pane sirbútán na wángag Eufrates. Kumusta kayu ngámin. ¹⁸ Nebása da kiyà ki aggúni mi kanedi tu súrát ta nepetulud nu kanedi. ¹⁹ Ay túya nebílin ku wa kapiyánan da sinnan datu kasurátan. Ay nammuwán da nga kurug ga nagribilde daya tolay kiyán na íli kadatu à-ári kitun. Nammuwán da pe nga magrib-ribilde kammala ngin nin daya tolay kiyán se naríri da. ²⁰ Uwad da naturáy ya à-ári kitun nga nagturáy ka Jerusalem, se neturayán da pe ya probinsiya kiya pane sirbútán na wángag Eufrates. Nagbáyad datu tolay ka buis da kaggída. ²¹ Díkod ibílin nu kadaya tolay kiyán na makusap da kiya angipasíkad da kiya íli panda kiya akagína da ki sabáli nga bílin ku. ²² Kuwaan nu wa dágus idi. Akkan kayu magpam-pamaya, ta senu áwan nadakè a màwa ki pangiturayán ku.”

²³ Ay kane mebása da idi nga súrát tu Ari Artaserses kitu Rehum, Shimsai, se kadatu kabbulun da, ay nabur-burung da nga nawe ka Jerusalem, ay se da pinílit datu Judyu nga kusan da tu angipasíkad da kitu íli. ²⁴ Ay

tútu nakusap kitun tu angipasíkáda da kitu Templo ne Dios ka Jerusalem panda kitu mekáduwa dagun kitu panagturáy tu Darius nga ári ka Persia.

Tu angngitúluy da kitu ubra kitu Templo

5 Ay kitun na tiyampu, ay uwad nepebàbànán ne Dios nga Dios na Israel kade profeta Haggai se profeta Zacarias nga pútut tu Iddo kadatu Judyu nga mag-agyán ka Juda se Jerusalem. ² Ay kane magina de Zerubbabel nga pútut tu Shealtiel se tu Jeshua nga pútut tu Jozadak tu nebàbànán da, ay netul-túluy da manin na ipasíkáda tu Templo ne Dios ka Jerusalem. Sinengán datu duwa nga profeta ne Dios da.

³ Ay nawe nga dáguus ka Jerusalem tu Tattenai nga gobernador kitu probinsiya ka pane sirbútán tu wángag Eufrates, se tu Shetar Bozenai, kabulun da datu páda da nga upisiyál. Ay se da sinaludsud kadatu Judyu, “Iinna ya nangipalúbus kadakayu nga itúluy nu ya ammalin nu kídi nga Templo?” ⁴ Ay sinaludsud da pe ya ngag-ngágan datu tolai ya magub-ubra kitu angipasíkáda da kitu Templo.” ⁵ Ngamay tag-tagasinnán ne Dios datu pangmanàman datu Judyu, ay tútu akkan da pinakusap da panda kane makapagsúrát da kitu Ari Darius, se málà da tu sungbát na kitu súrát da.

Tu súrát tu Tattenai kitu Ari Darius

⁶ Ay ummán kídi tu nepakammu da kitu ári: ⁷ “Kikaw Ari Darius. Sápay kuma ta napiya ka kam kiyán. ⁸ Piyán mi nga ipakammu kikaw, nadáyaw nga ári, nga nawe kami ka probinsiya Juda kitu pangipas-pasikádan da kitu Templo naya kangatuwán na Dios. Dadakkal nga killután na batu ya usaran da, se káyu datu pasanggir nga meutup kitu dingding na. Napiya ya angwa da, ay se nabílag nga da magubra. ⁹ Sinaludsud mi kadatu ap-apu da nu iinna ya nangibílin kaggída nga kuwaan da tu Templo se ipolit da daya ar-aruminta na. ¹⁰ Ay sinaludsud mi pe ya ngag-ngágan datu ap-apu da, ta senu mepakammu mi kikaw nu iinna daya mangiapu kaggída. ¹¹ Ay tu idi ya sungbát da: ‘Bobonan nakami ne Dios ka lángit se kalawagán. Ipas-pasíkáda mi kammin ya Templo nga kinuwa natu naturáy nga ári ka Israel kitu nabayabayág ga dagun nin. ¹² Ngamay gapu ta pinar-parrungat datu apuapu mi nge Dios ka lángit, ay binay-án na nga sakúpan tu Nebucadnezar nga ári na Babilonia da. Dinadál na

idi nga Templo, ay se na tiniliw datu tolay, ay se nada nippannán ka Babilonia. ¹³Ngamay kitu munna nga dagun na panagturáy tu Cyrus nga ári ka Babilonia, ay nebílin na nga masápul mepasíkad kammin idi nga Templo ne Dios. ¹⁴Ay akkan nala yán, ta nepatulli natu Ari Cyrus datu ar-aruminta na Templo nga nàwa ka balitù se silber, nga inalàán tu Ari Nebucadnezar se na nippan da kitu templo ka Babilonia. Nidde tu Ari Cyrus da kitu isa nga tolay ya magngágan ka Shesbazzar, ay se na pe pinagbalin ka gobernador na Juda. ¹⁵Ay nán tu ári kaggína, “Alà mu dedi nga ar-aruminta, ay se mawe mu ippáy da kitu Templo ka Jerusalem, nu mabalin mu ipàwa kammin kitu nagsikádan na kitun.” ¹⁶Ay díkod, inumbet tu Shesbazzar, ay se na nippáy ya pundasiyon naya Templo ne Dios kídi Jerusalem. Ay nanggayát kitun panda kídi, ay netul-túluy da tu magubra, may akkan pikam ma nabalin.’ ¹⁷Ay lugud, nu ittu ya pagayatám, ápu ári, ay sinnan mu kuma datu kasurátan na nepearimán daya à-ári kiyán Babilonia, ta senu mammuwán nu uwad kurug bílin tu Ari Cyrus nga ipasíkad da kammin idi nga Templo ne Dios kídi Jerusalem. Ipakammum mala kadakami ya pagayatám mepanggap kídi nga bánag.”

Ya bílin tu Ari Darius

6 Ay díkod pinasápul tu Ari Darius datu dadán na kasurátan na atán kitu aggiarimnán da kadatu libro ka Babilonia. ²Ay nasmà da kitu palásiyu ka íli Ecbatana ka probinsiya ka Media, tu nalúkut nga kasurátan. Ay ummán kídi tu nesúrat:

³“Ay kitu munna nga dagun kitu panagturáy tu Ari Cyrus, ay uwad neparuwár na nga bílin, nga nán na kídi: Mepasíkad ya Templo ne Dios ka Jerusalem, kitu giyán kammin na pagdat-datúnán da kadatu dátun se anidúgán da kadatu masidug ga dátun da. Ya kalingúdu na, ay 30 mitru, se tu kadakkal na, ay 30 mitru pe. ⁴Ay ki káda tallu sarundù daya nàlután na batu, ay mapayán ka káyu. Ay ngámin na gastu, ay maggayát kiya pirà naya palásiyu. ⁵Ay ya isa pe, ay datu balitù se silber nga aruminta nga inalàán tu Ari Nebucadnezar kitu Templo ne Dios ka Jerusalem nga nippannán na kiya templo ka Babilonia, ay masápul mepatulli da kammin kadatu kippayán da kitu Templo ne Dios ka Jerusalem.”

Nebílin tu Ari Darius nga metul-túluy tu ubra kitu Templo

⁶Ay ummán kídi tu sungbát tu Ari Darius: “Kikaw Tattenai nga gobernador ka probinsiya kiya dammáng na Eufrates, se kikaw Shetar Bozenai, se kadaya páda nu nga upisiyál kiya probinsiya: Umadayyu kayu kiya Templo. ⁷Akkan nu biy-biyángan ya ubra kiya Templo ne Dios. Bay-án nu wala ya gobernador na Juda se daya à-apu da nga Judyu nga mangipasíkad kammin kiya Templo ne Dios kitu dáti nga nepasikádan na. ⁸Ay ya isa pikam, ay bilínan takayu kiya kuwaan nu kadaya à-apu daya Judyu kiya angipasíkad da kiya Templo ne Dios: Bayádan nu wa dágus ya ngámin na gastu da, ta senu akkan matàtà ya ubra da. Alà nu ya pagbáyad nu kiya pirà na gubirnu nga gayát kiya buis nga masingir nu kiya probinsiya ki pane sirbútán na Eufrates. ⁹Ay idde nu pe kaggída daya oray iinna nga masápul da, ummán kadaya bumarítu wa toru báka, se toru wa karneru se daya urbun karneru pára ki masidug ga dátun da ke Dios nga atán ka lángit. Oray pe daya trígo, se asin se bási onu denu olíbo; sigun kiya kasapúlán daya pappádi. Inalgaw nu wa idde dayán kaggída, ¹⁰ta senu makapagdátun da kadaya pagangammán ne Dios nga atán ka lángit, se dà pe nga ikarárag se daya annánà ku. ¹¹Ay oray iinna nga akkan mangikurug kídi nga bílin ku, ay masápul mippà ya isa nga pasangir na balay na, se la masigádan ya untù na, ay se yala mesuwè kiyán. Ay marba pe ya balay na, ay magbalin ka nadugsù ala nga gamà. ¹²Ay sápay kuma ta e Dios nga namíli ki Jerusalem nga ittu ya giyán na pagday-dayáwan kaggína, ay aggína mismu ya mangrápun kiya oray inna nga ári onu nasiyon nga akkan mangikurug onu mangulis kídi nga bílin, onu manadál kídi nga Templo ne Dios ka Jerusalem. Iyà nge Ari Darius ya makin-bílin kídi. Masápul mekurug tutu wala idi nga bílin ku.”

Tu nangididikár da kitu Templo

¹³Tinungpál tutu wala de gobernador Tattenai, Shetar Bozenai se datu páda da nga upisiyál tu bílin tu Ari Darius. ¹⁴Ay díkod, tuluy-tuluy tu naggubra datu à-apu da nga Judyu kitu Templo, gapu kadatu kinag-kagi de profeta Haggai se profeta Zacarias nga pútut tu Iddo. Ay nabalín da tu Templo, nga ummán kitu nebílin ne Dios na Israel, se pinatungpál de Cyrus, Darius se Artaserses nga à-ári ka Persia. ¹⁵Ay nabalín da kitu

mekàlu wa algaw na búlán Adar, kitu mekannam dagun nga panagturáy tu Ari Darius.

¹⁶ Ay naggan-gánas da nga nangididikár kitu Templo ne Dios, datu iIsrael, se datu pappádi, se Levita, se datu duddúma pikam ma nagulli nga bálud kitun. ¹⁷ Ay kitun na nangididikár da kitu Templo ne Dios, ay nagidátun da ka 100 toru wa báka, 200 nga toru wa karneru se 400 nga urbun karneru, ay se 12 nga toru wa kalding nga basu da pára ki básul da nga iIsrael; isa nga kalding ki káda tangámalán. ¹⁸ Inuwa-uwár da datu pappádi se datu Levita sigun kadatu grúpu da, se nippáy da kadatu ubra da kampela ngin nin kitu Templo ne Dios ka Jerusalem, ta ittu tu nesúrat kitu libru tu Moses.

Ya Piyasta na Naglåtaw natu anghel

¹⁹ Ay kitu mekasangapúlu se appát nga algaw kitu munna nga búlán kitu sumarunu nga dagun, ay sinilibráran datu ngámin na nagulli nga bálud ka sabáli íli tu Piyasta na Naglåtaw tu anghel. ²⁰ Nagdalus datu pappádi se datu Levita kadatu baggi da, ay díkod mekari da ngámin na mangwa kadatu ubra da. Ay tútu pinarti datu Levita datu urbun karneru nga dátun datu ngámin na tolay ya nagulli, se datu pappádi, se datu dátun da kampela ngin kitun na piyasta. ²¹ Kinnán datu ngámin na iIsrael nga nagulli datu dátun. Nepangán pe datu ngámin na kabbulun da nga akkan near-arát kadatu nadakè a kuk-kuwaan datu agtangeli nga mag-agyán kitúni, ta senu makapagday-dáyaw da ke APU nga Dios na Israel. ²² Sikkaanggam da nga sinilibráran ka pittu nga algaw tu Piyasta nga Angngán da ka Sinápay ya Awan Pamalbád, gapu ta pinaanggam ne APU da, ay se gapu ta pinapiya na ya lammat na ári ka Asiria kaggída. Ay díkod sinengán nada kitu nangipasíkad da kitu Templo ne Dios nga Dios na Israel.

Inumbet nge Ezra ka Jerusalem

7 Ay kane adu dagun tu napalábas sin kitu panagturáy tu Ari Artaserses ka Persia, ay uwad tolak ya nagnágan ka Ezra; isa nga kakagaka tu Seraya. Tu Seraya, ay pútut tu Azaria, nga pútut tu Hilikia. ² Ay tu Hilikia, ay pútut tu Shallum nga pútut tu Zadok. Ay tu Zadok, ay pútut tu

Ahitub³ nga pútut tu Amaria. Tu Amaria, ay pútut tu Merayot⁴ nga pútut tu Zerahia. Ay tu Zerahia, ay pútut tu Uzzi nga pútut tu Bukki.⁵ Ay tu Bukki, ay pútut tu Abishua nga pútut tu Finehas. Ay tu Finehas, ay pútut tu Eleazar nga pútut tu Aaron.

⁶Tu Ezra, ay nasírib ba magtù-tùgud kadatu lin-lintag ga nidde ne APU nga Dios datu iIsrael kitu Moses kitun. Nidde na ári tu ngámin na ináwag tu Ezra, áta e APU nga Dios na ya sumeseseng kaggína.

⁷Ay kitu mekapittu nga dagun kitu panagturáy tu Artaserses, ay nawe tu Ezra ka Jerusalem. Kabulun na datu duddúma kadatu iIsrael, se datu duddúma nga pappádi se Levita, se datu maragkansiyon, se datu guwardiya kadatu gagyangán tu Templo, se datu bobonan da kitu Templo.⁸⁻⁹ Nagrubuwát da ka Babilonia kitu munna nga algaw kitu munna nga búlán. Ay gapu ki isisseng ne Dios, ay dummatang da ka Jerusalem kitu munna nga algaw kitu mekalimma nga búlán.¹⁰ Sinengán ne Dios tu Ezra, áta nepas-pasnà na tutu wala tu aggádal na se agtungpál na kadatu lin-lintag se bil-bílin ne APU kadatu iIsrael, se na isur-súru pe.

Tu súrát nga nidde tu Ari Artaserses kitu Ezra

¹¹Ay ummán kídí tu kasurátan na nidde tu Ari Artaserses kitu Ezra nga pádi se misturu nga nalaing kadatu lin-lintag se bil-bílin ne APU kadatu Israel:

¹²“Iyà e Artaserses nga ári daya à-ári. Súrát ku idi kikaw Ezra nga pádi se mangisur-súru kiya lintag ne Dios nga atán ka lángit. Napiya ka din kiyán.¹³ Ibílin ku nga daya oray inna nga iIsrael, onu daya pappádi onu daya Levita nga atán kídí pangiturayán ku, ay mapalubúsán da nga mawe ka Jerusalem nu piyán da ya kumíwid kikaw.¹⁴ Ata bonan mika se daya pittu nga magtù-tùgud kiyà, nga mawe maningan nu nágan naya mà-màwa ka Juda se Jerusalem. Sinnan mu nu kur-kurugan da kurug ya nesúrát ta lintag naya Dios nu nga ag-agtu mu.¹⁵ Alà mu pe daya balitù se silber nga nidde mi se daya magtù-tùgud kiyà ke Dios nga Dios na Israel nga mag-agyán ka Jerusalem.¹⁶ Ay alà mu pe daya ngámin nga silber se balitù nga maurnung mu ki ngámin Babilonia, meráman daya idde daya iIsrael se daya pappádi pára ki Templo ne Dios nga Dios da nga atán ka Jerusalem.¹⁷ Kappiyánan mu nga usaran yán na pirà. Gumátang ka kada toru wa báka, se da toru wa karneru, se da urbun karneru, se daya dátun

na arína, se ya dátun na mainum. Idátun mu dayán ki agdatúnán kiya Templo na Dios mu ka Jerusalem. ¹⁸ Ay ya surù nu wa silber se balitù, ay annung nu nga gastuwan ki oray inna nga piyán nu se daya kabbulum, sigun ki pagayatán naya Dios nu. ¹⁹ Ay daya ar-aruminta nga nidde kikaw nga mausár ki Templo naya Dios mu ka Jerusalem, ay idde muda ngámin ke Dios ka Jerusalem. ²⁰ Ay daya duddúma pikam ma masápul ki Templo naya Dios mu nga masápul mu, ay mangalà ka ngala kiya pirà naya palásiyu ka igátang mu.

²¹ “Iyà nge Ari Artaserses nga mamílin kadakayu nga sareru ki probinsiya kiya dammáng Eufrates. Idde nu wa dágus ya ngámin na agngan ne Ezra nga pádi se misturu na lin-lintag ne Dios nga atán ka lángit. ²² May akkan magsurù ka 3,400 kílu wa silber, se akkan magsurù ka 18,200 kílu wa trígo, se akkan magsurù ka 1,800 litru wa bási, se akkan magsurù ka 1,800 litru wa denu olíbo. Idde nu ngámin ya asin na masápul na. ²³ Nu nágan naya bílin ne Dios ka lángit nga masápul kiya Templo na, ay ittu daya kasapúlán na màwa. Ta nu akkan, ay malùsaw kiya pangiturayán ku se kadaya pútut ku nga sumarunu kiyà nga magári. ²⁴ Ibílin mi pe kadakayu nga akkan nu pagbayádan ka buis daya pappádi, se daya Levita, se daya maragkansiyon kiya Templo, se daya guwardiya kadaya gagyangán na Templo, se daya bobonan kiya Templo, se daya duddúma pikam ma bobonan kiya Templo ne Dios.

²⁵ Ay ikaw, Ezra, gapu ta niddán naka ne Dios ka sírib mu, ay mamíli ka kada ù-upisiyál se da guwes nga makammu kadaya lin-lintag naya Dios mu. Aggída daya mangiapu se mangguwes kadaya ngámin na tolay kiya probinsiya kiya dammáng na Eufrates. Ay masápul nga itùgud mu dayán na lin-lintag kadaya akkan makammu kadayán. ²⁶ Mapánis nga dágus daya ngámin na akkan na mangikurug kadaya lin-lintag naya Dios mu, se daya akkan mangikurug kadaya lin-lintag na pagariyán; pannakatay mán onu ammatálaw kaggída kiya íli da, onu maarisamsam daya sannikuwa da, onu mebálud ya kapanísán da.”

Dinay-dáyaw tu Ezra nge Dios

²⁷ Ay nán tu Ezra, “Maday-dáyaw we APU nga Dios datu apuapu tada! Aggína ya nangipalammát kadedi kiya ári, ta senu mapapiya ya Templo ne APU kídi Jerusalem. ²⁸ Gapu kiya akkan maul-ulis nga kinamáru ne

APU nga Dios ku, ay napiya ya ur-uray kiyà naya ári se daya magtù-tùgud kaggína, se daya naturáy nga ù-upisiyál na. Ay tútu naturad dà a nagayáb kadaya à-apu daya iIsrael nga mepagulli kiyà ka Jerusalem.

Datu à-apu nga nepagulli ke Ezra

8 Ay tu idi tu listáan datu à-apu datu pam-pamilya nga nepagulli kiyà gayát ka Babilonia kitu inagturáy tu Ari Artaserses:

²Tu Gershom tu apu datu gakagaka natu tu Finehas.

Tu Daniel tu apu datu gakagaka tu Itamar.

Tu Hattus ³nga pútut tu Shecania tu apu datu gakagaka tu David.

Tu Zacarias tu apu datu gakagaka tu Paros; 150 nga lalláki datu kabbulun na.

⁴Tu Eliehoenai nga pútut tu Zerahia tu apu datu gakagaka tu Pahat-moab Moab; 200 nga lalláki datu kabbulun na.

⁵Tu Shecania nga pútut tu Jahaziel tu apu datu gakagaka tu Zattu; 300 nga lalláki datu kabbulun na.

⁶Tu Ebed nga pútut tu Jonatan tu apu datu gakagaka tu Adin; 50 nga lalláki datu kabbulun na.

⁷Tu Jeshaya nga pútut tu Atalia tu apu datu gakagaka tu Elam; 70 nga lalláki datu kabbulun na.

⁸Tu Zebadia nga pútut tu Micael tu apu datu gakagaka tu Shefatia; 80 nga lalláki datu kabbulun na.

⁹Tu Obadia nga pútut tu Jehiel tu apu datu gakagaka tu Joab; 218 nga lalláki datu kabbulun na.

¹⁰Tu Shelomit nga pútut tu Josifia tu apu datu gakagaka tu Bani; 160 nga lalláki datu kabbulun na.

¹¹Tu Zacarias nga pútut tu Bebai tu apu datu gakagaka tu Bebai; 28 nga lalláki datu kabbulun na.

¹²Tu Johanan na pútut tu Hakkatan tu apu datu gakagaka tu Azgad; 110 nga lalláki datu kabbulun na.

¹³De Elifelet se Jeuel se Shemaya datu nangiapu kadatu gakagaka tu Adonikam; 60 nga lalláki datu kabbulun da. (Napuddi da nga nagulli).

¹⁴De Utai se Zaccur datu apu datu gakagaka tu Bigvai; 70 nga lalláki datu kabbulun da.

Datu magsirbi kitu Templo

¹⁵ Inurnung ku datu ngámin na nebulun kiyà kitu bíkat tu wángag nga magpeyag ka íli Ahava. Nagkampu kami kitúni ka tallu ngalgaw. Ay kane sinnan ku datu tolay, ay áwan ku nasingan na Levita kaggída. ¹⁶ Ay tútu pinaayabán ku datu à-apu; de Eliezer, Ariel, Shemaya, Elnatan, Jarib, Elnatan, Natan, Zacarias se Meshullam, se datu duwa nga nasírib ba tolay; de Joyarib se Elnatan. ¹⁷ Pinapan kuda ka giyán Iddo, nga ap-apu da ka Casifia, ta pekagi ku kaggína se kadatu kabulun na nga magsir-sirbi ka Templo nga mangibon da kanedi ka magsirbi kiya Templo naya Dios tada. ¹⁸ Ay gapu ki kinamáru ne Dios kadakami, ay nebon da tu Sherebia nga gakagaka tu Mahli nga pútut tu Levi nga pútut tu Israel. Adu ammu na nga kuwaan. Kabulun na nga inumbet datu pútut na, se datu pampane na; 18 da ngámin. ¹⁹ Ay nebon da pe de Hashabia se Jeshaya nga isa kadatu gakagaka tu Merari. Kabulun na datu wawwági na se datu pútut da; 20 da ngámin. ²⁰ Nebon da pikam datu 220 nga bobonan da kitu Templo. Tu Ari David kitun se datu upisiyál na datu nangidde ki ubra da nga sumeng kadaya Levita. Nakalista ya ngag-ngágan ngámin dayán.

Nangngílin na nangán se nagkar-karárag de Ezra se datu tolay

²¹ Ay kitu dappit na wángag Ahava, ay kinagi ku nga mangngílin kami ngámin na mangán se magpakumbaba kami ke Dios, se mi agngan kaggína nga tarànan nakami se daya annánà mi, se daya ngámin kuw-kuwa mi, kadakami nga magdal-dalen. ²² Ta mìpat tà a magadang ki ári kada suldádu na nga magdal-dalen se daya suldádu nga nakakabalyu nga mangigdù kadakami kadaya kalínga mi kiya agdal-dalen mi, gapu ta kinagi mi yin kaggína nga sengán nakami ne Dios nga namáru kada ngámin na makiseng kaggína, may narungat kadaya ngámin na mangigsán kaggína. ²³ Díkod nangngílin kami nangán se nagkarárag kami ke Dios mi. Ay ginìna na datu karárag mi.

Datu nidde da pára kitu Templo

²⁴ Ay se yà namíli ka sangapúlu se duwa kadatu à-apu datu pappádi: datu napíli ku, ay tu Sherebia, Hashabia, se sangapúlu pikam kadatu

induan da kammin. ²⁵ Ay se ku wala nga kinílu datu silber, balitù se datu aruminta nga nidde tu ári, se datu magtù-tùgud kaggína, se datu upisiyál na, se datu nidde datu iIsrael nga uwad kitúni, nga mausár ki Templo. Ay se ku nidde da kadatu pappádi. ²⁶ Ay tu idi ya nidde ku kaggída:

22,000 kílu wa silber;

100 nga aruminta nga silber;

3,400 kílu nga balitù;

²⁷ duwa púlu nga malúkung nga balitù, nga walu se gudduwa kílu tu dammat da:

se duwa nga malúkung nga bága nga ummán ki kinapatag daya balitù ya patag da.

²⁸ Ay se ku nán kadatu pappádi, “Dakayu daya píli ne APU. Ay napatag pe kaggína daya aruminta nga silber se balitù a niddanán da tolay ya simpipiya uray nga nangidde ke APU nga Dios datu apuapu nu. ²⁹ Ay tagasinnán nuda nga kappiyánan panda ki kakílu manin dayán kitu aggunúngán da ka kuw-kuwa na Templo ne APU, ki àráng datu à-apu nga pappádi se datu Levita se datu à-apu datu pam-pamilya da iIsrael nu dumatang kayu ka Jerusalem. ³⁰ Ay díkod ináwat datu pappádi se datu Levita datu silber, se balitù, se datu ar-aruminta kane makílu da ngin, ay se da nga nippan kitu Templo naya Dios mi ka Jerusalem.

Tu naggulli da ka Jerusalem datu netálaw da nga bálud kitun

³¹ Ay kitu mekasangapúlu se duwa nga algaw kitu munna nga búlán, ay nagtálaw kami kitu wángag Ahava nga mawe ka Jerusalem. Ay binul-bulun nakami ne Dios mi, se neadayyu nakami kadatu kalínga mi, se kada tirung kadatu dinal-dalen mi. ³² Ay kane makadatang kami ka Jerusalem, ay nagimáng kami ka tallu ngalgaw. ³³ Ay kitu mekappát ta algaw, ay nawe kami kitu Templo, se mi kinílu datu silber, datu balitù se datu aruminta, se mi nidde da kitu pádi Meremot nga pútut tu pádi nga Uria. Kabulun na tu Eleazar nga pútut tu Finehas, se datu duwa nga Levita, nga tu Jozabad nga pútut tu Jeshua, se tu Noadia nga pútut tu Binnui. ³⁴ Ay kinílu mi se biníláng mi ngámin nga nidde mi, se da nelista tu kílu da se bíláng da.

³⁵ Ay nagilbet pe datu ngámin nga nagulli nga netálaw nga bálud kitun kadatu masídug ga dátun da ke Dios na Israel; 12 nga toru wa báka datu dátun da pára kada ngámin nga iIsrael, se 96 nga toru nga karneru, 77 nga

urbun karneru, se 12 nga kalding nga basu da pára ki básul da. Ngámin dedi, ay masidug ga dátun da ke APU. ³⁶ Ay nidde da pe tu kasurátan na nidde tu ári kaggída kadatu gubernador se datu ù-upisiyál kitu probinsiya kitu dammáng wángag Eufrates. Ay sinengán da pe datu tolay kitu palánu da mepanggap kitu Templo ne Dios.

Nangatáwa datu Judyu kada akkan Judyu

9 Ay kane mabalin datun na nà-nàwa, ay inumbet kiyà datu ap-apu daya iIsrael, ay se da nán kiyà, “Adu kadaya iIsrael, meráman daya pappádi se daya Levita, ya makipul-pulápul kadaya tolay kadaya duddúma il-íli. Mear-arát da ngin kadaya nadakè tutu wala kuk-kuwaan daya iCanaan, iAmmon, iMoab se daya iEgipto, se daya Heteo, daya Perezeo, daya Jebuseo se daya Amoreo. ² Nangatáwa da se daya pútut da nga lalláki kadaya babbay dayán na tolay. Ay túya ya gánab daya tolay ne Dios, ay nalibugán nin kiya gánab daya tolay kadaya il-íli. Daya à-apu se daya ù-upisiyál daya nagin-inunna kiyán na básul.” ³ Ay kane magìna ku idi, ay pinìsi ku ya bádu ku gapu ki pannakit ku. Namàdut tà ki abù ku se íming ku, se yà nagtugaw nga sippapannakit tutu wala. ⁴ Atán datu nagansing tutu wala gapu ki kagiyán ne Dios nga Dios na Israel panggap ki nadakè a kinuwa daya nagulli nga bálud. Naurnung da kitu lebut ku kiyà a magtutúgaw kitúni panda kitu oras sa panagdátun kadatu dátun ki gabi.

Tu karárag tu Ezra

⁵ Ay kane panagdátun nin kitu gabi, ay ginumnikát tà kitu giyán ku wa nagpannakit. Nakabádu wà pikam ka napìsi nga bádu ku. Nagpalintud dà se yà nagdadappa ka lángit nga nagkarárag ke APU nga Dios ku. ⁶ Ay nán ku, “O Dios ku, mìpat tà tutu wala pà nang nga maglángad kikaw, Dios ku, gapu ta malimat kami yin ki básul mi. Panda tutu wala ka lángit tin daya básul mi. ⁷ Ay nanggayát kitu tiyampu datu apuapu mi panda kadedi nga al-algaw, ay napalotán tutu wala ngin daya bas-básul mi. Ay ittu ya gapu na nga netur-turayán da duddúma nga à-ári kadaya sabáli nga giy-giyán daya à-ári mi se daya pappádi mi. Pinatay daya duddúma kadakami, se netálaw da nga bálud daya duddúma, se inarisamsam da

daya kuw-kuwa mi, ay se neap-appat tutu wala pà nang daya duddúma kadakami nga ummán ki kàwaán mi kídi. ⁸Ngamay kídi, O APU nga Dios mi, kinalakkán nakami ka nakaru. Nepalúbus mu nga atán daya mabansi nga sibbiyág kadakami kídi napatag nga giyán na paggunàan mi. Niddán nakami ka namnáma se imáng mi ki pannakaasassu mi. ⁹Ata asassu kami kurug. May akkan nakami pinagdudoray, nu di mu nepassingan kadakami ya áwan kaul-ulissán na aminya mu. Pinagmáru mu daya à-ári ka Persia kadakami. Kinalakkán dakami, se nepalúbus da nga mabiyág kami, ta senu mepasíkad mi kammin ya Templo mu nga nadadál, ay se nakami ippáy kídi ya Juda se Jerusalem nga naabut ka darupírip nga paglingdán mi.

¹⁰May kídi, O Dios mi, nágan na pikam ya makagi mi kadedi nga nà-nàwa? Sinuwáy mi manin daya bílin mu ¹¹nga nepidde mu kadakami kadatu bobonam nga profeta. Nán mu nga, ‘Ya íli nga kapannán nu nga ipakin-kuwa ku kadakayu, ay mebíláng ka naragit gapu kadaya naragit se nadakè a kuk-kuwaan daya tolay kiyán na íli. Sapásap kiya ngámin na íli dayán na nadakè a kuk-kuwaan da. ¹²Ay túya akkan nu ipaatáwa daya annánà nu wa babbay kadaya babbágu da, ay se akkan kayu mangatáwa kadaya babbay da. Akkan nuda sengán na umasensu se pumiya ya biyág da, ta senu dakayu ya bumílag se magnam-áy kadaya napiya nga ápit kiyán na lusà, ay se mepatáwid nu pe yin kadaya gakagaka nu peyapeyang ngin ka panda.’ ¹³Ay kane mabalin ngámin daya nà-nàwa kadakami nga kapanísán daya bas-básul mi, ay ammu mi nga nalangpaw wala ya namánis mu kadakami nu sinnan mi ya pagrabngán mi kuma gapu kadaya bas-básul mi. Ay nepalúbus mu pe nga atán daya mabansi kadakami. ¹⁴Ay oray nu mapakuna, ay sinuwáy mi manin daya bil-bílin mu nga akkan kami mangatáwa se meatáwa kadaya tolay ya mangwa kadaya nadakè a kuk-kuwaan. Rabbang na nga lúsawan nakami tutu wala, ay se nakami rapúnan panda ki áwan mabansi yin tutu wala kadakami. ¹⁵O APU nga Dios na Israel, nalintag ka, may nepalúbus mu nga atán pikam kadakami ya nabansi nga sibbiyág. Awan mi rabbang nga umbet ki àráng mu, may atán kami nga mangipudnu kikaw kadaya bas-básul mi.”

Nepudnu datu tolay tu básul da

10 Ay kane maglalákab tu Ezra kitu àráng tu Templo ne Dios nga sumángit nga magkar-karárág se mangipudnu kitu básul datu tolay, ay pinalebután datu adu tutu wala nga lalláki se babbay se annánà nga iIsrael. Sumángit da tutu wala pe. ² Ay nán tu Shecania nga pútut tu Jehiel nga gakagaka tu Elam kaggína, “Nagbásul kami kurug ke Dios, ta nangatáwa kami kadaya babbay kanedi íli nga akkan tada kamungayán. Ngamay oray nu ummán kiyán, ay atán pikam namnáma tada nga iIsrael. ³ Túya kídi, ay ipas-pasnà mi ya magsipata ke Dios tada nga pataláwan mi dedi attáwa mi se daya annánà da. Surútan mi ya kagiyan nu se daya mangipatag kiya bílin ne Dios tada. Masápul màwa ya kagiyan naya lintag ne Dios. ⁴ Magsíkád ka kiyán, ápu, ta kuwaan mu ya rabbang na nga kuwaan mu. Akkan ka min-induwán ta kabulun nakami. ⁵ Ay díkod, nagsíkád tu Ezra se na pinagsipata datu ap-apu datu pappádi, datu Levita, se datu ngámin na iIsrael nga kuwaan da tu kinagi tu Shecania. Ay tútu nagsipata da kurug.

⁶ Ay kane mabalin tun, ay nagtálaw tu Ezra kitu àráng tu Templo ne Dios, se la nawe kitu kuwartu tu Jehohanán nga pútut tu Eliashib. Nagidda kitúni, may akkan nangán se akkan uminum, gapu kitu pannakit na kitu akkan nangikurug datu nagulli nga bálud kadatu bílin ne Dios. ⁷ Nedámag da kadatu nagulli nga bálud nga atán ki ngámin Jerusalem se Juda, nga magguurnung da ka Jerusalem. ⁸ Ay nebílin pe daya ù-upisiyál se daya à-apu, nga daya áwan kitúni ki unag na tallu ngalgaw, ay maarisamsam daya ngámin na kuw-kuwa da, ay se áwan da ram-ráman nin kadaya nagulli nga gayát ki nekabálud da.

⁹ Ay ki unag na tallu nga algaw, ay naurnung ngámin nin datu iJuda se iBenjamin ka Jerusalem; mekaduwa púlu ngalgaw natu mekasiyám búlán tun. Nagguurnung da kitu amuwág tu Templo ka Jerusalem. Magtartartar datu tolay gapu kitu ansing da kitu neayáb kaggída, se naggat tutu wala pe tu udán. ¹⁰ Ay se yala nagsíkád tu Ezra nga pádi se nán na kaggída, “Nagbásul kayu, gapu ki nangatáwa nu kadaya babbay nga akkan tada kamungayán. Ay gapu kiyán, ay inamúngán nu ya básul na Israel. ¹¹ Ay kídi lugud, ay ipudnu nu ya básul nu ke APU nga Dios datu apuapu nu, se kuwaan nu ya pagayatán na. Ay umadayyu kayu kadaya akkan nu

kamungayán nga mag-agyán kanedi nga íli. Isína nu pe daya attáwa nu nga akkan tada kamungayán.”

¹² Ay se la nga nesáraw datu tolay ya, “Kustu ya nán mu. Kuwaan mi ya kinagi mu.” ¹³ Ngamay nán da pikam pe, “Adu tutu wala daya tolay, ay se tiyampu na akokodán na ka naggat. Akkan mi maanúsán ya mag-agyán nala kídi lasi. Ay se akkan tada màwa ki isa onu duwa ngalgaw ngala ya gákat tada kanedi, ta adu kami nga nakabásul ka panggap kídi. ¹⁴ Napiya nu daya ù-upisiyál mi yala ya magyán kídi Jerusalem se aggída daya mangibaggi kadakami. Ay se kayu mangìdang kadaya algaw nga ilalbet daya nangatáwa kadaya akkan tada kamungayán, kabulun da daya ap-apu se daya guwes ki íli da. Ittu yán ya kuwaan tada, ta senu mippà ya rungat tutu wala ne Dios kadàtada gapu ki kinuwa tada.” ¹⁵ Awan naddi kídi nga palánu. Tittu de Jonatan nga púput tu Asahel se Jazeya nga pútut tu Tikva, se datu Levita nga de Meshullam se tu Shabbetai.

¹⁶ Ay ittu tun tu sinúrut datu netálaw nga bálud kitun nga nagulli kammin. Ay díkod nagpíli tu Ezra nga pádi kadatu à-apu datu pam-pamilya da, se na nga nelista tu ngag-ngágan da. Ay kitu munna nga algaw kitu mekasangapúlu wa búlán, ay ginayatán da nga kappiyánan sinnan datu kásu. ¹⁷ Ay kitu munna nga algaw natu munna nga búlán na baru dagun, ay nabalín da siningan datu kásu datu ngámin na lalláki nga nangatáwa kada babbay nga akkan da kamungayán.

Tu listáan datu lalláki nga nangatáwa ka akkan da kamungayán

¹⁸ Datu pappádi nga nangatáwa kada akkan da kamungayán, ay datu gakagaka tu Jeshua nga pútut tu Jozadak, se datu wawwági tu Jeshua, nga tu Maaseya, tu Eliezer, tu Jarib, se tu Gedalia. ¹⁹ Nekari da nga igsán da datu attáwa da, ay se da nagbasu ka toru wa karneru ka pakapakawanán na básul da. ²⁰ Datu nangatáwa kada babbay ya akkan da kamungayán kadatu gakagaka tu Immer, ay tu Hanani se tu Zebadia.

²¹ Kadatu gakagaka tu Harim, ay tu Maaseya, tu Elias, tu Shemaya, tu Jehiel, se tu Uzzia.

²² Kadatu gakagaka tu Pashur, ay tu Elioenai, tu Maaseya, tu Ismael, tu Netanel, tu Jozabad, se tu Elasa.

²³ Datu Levita nga nangatáwa kada akkan da kamungayán, ay tu Jozabad, tu Shimei, Kelaya (pangagánan da pe Kelita), tu Petahia, tu Juda, se tu Eliezer.

²⁴ Tu maragkansiyon nga nangatáwa kada akkan na kamungayán, ay tu Eliashib.

Datu guwardiya kitu Templo nga nangatáwa ka akkan da kamungayán, ay tu Shallum, tu Telem se tu Uri.

²⁵ Datu duddúma nga iIsrael nga nangatáwa kada akkan da kamungayán, ay tu dedi:

kadatu gakagaka tu Paros, ay tu Ramia, tu Izzia, tu Malkiya, tu Mijamin, tu Eleazar, Hashabia, se tu Benaya.

²⁶ Kadatu gakagaka tu Elam, ay tu Mattania, Zacarias, Jehiel, Abdi, Jeremot se Elias.

²⁷ Kadatu gakagaka tu Zattu, ay tu Elioenai, Eliashib, Mattania, Jeremot, Zabad se Aziza.

²⁸ Kadatu gakagaka tu Bebai, ay tu Jehohanan, tu Hanania, tu Zabbai, se tu Atlai.

²⁹ Kadatu gakagaka tu Bani, ay tu Meshullam, tu Malluc, tu Adaya, tu Jashub, tu Sheal, se tu Jeremot.

³⁰ Kadatu gakagaka tu Pahat-moab Moab, ay tu Adna, tu Kelal, tu Benaya, tu Maaseya, tu Mattania, tu Bezalel, tu Binnui, se tu Manasse.

³¹ Kadatu gakagaka tu Harim, ay tu Eliezer, tu Isshija, tu Malkiya, tu Shemaya, tu Shimeon, ³² tu Benjamin, tu Malluc, se tu Shemaria.

³³ Kadatu gakagaka tu Hashum, ay tu Mattenai, tu Mattatta, tu Zabad, tu Elifelet, tu Jeremai, tu Manasse, se tu Shimei.

³⁴ Kadatu gakagaka tu Bani, ay tu Maadai, tu Amram, tu Uel, ³⁵ tu Benaya, tu Bedeya, tu Keluhi, ³⁶ tu Vania, tu Meremot, tu Eliashib, ³⁷ tu Mattania, tu Mattenai, se tu Jaasu.

³⁸ Kadatu gakagaka tu Binnui, ay tu Shimei, ³⁹ tu Shelemia, tu Natan, tu Adaya, ⁴⁰ tu Maknadebai, tu Shashai, tu Sharai, ⁴¹ tu Azarel, tu Shelemia, tu Shemaria, ⁴² tu Shallum, tu Amaria, se tu Jose.

⁴³ Kadatu gakagaka tu Nebo, ay tu Jeyel, tu Mattitia, tu Zabad, tu Zebina, tu Jaddai, tu Joel, se tu Benaya.

⁴⁴ Ngámin dayán na lalláki, ay nangatáwa da kada babbay nga akkan da kamungayán. Nesína da datu attáwa da, se pinatálaw dada meráman datu annánà da.